

[Boye Meyer.]

Detailhandelens omsætningsforhold i 1947 viser, at der af virksomheder med under 10 000 kr. fandtes 8 000, mellem 10 000 og 20 000 kr. 7 000, mellem 20 000 og 30 000 kr. 6 700, mellem 30 000 og 50 000 kr. 10 700, mellem 50 000 og 75 000 kr. 10 600 og mellem 75 000 og 100 000 kr. 7 600 virksomheder. Med andre ord, med en omsætning på under 100 000 kr. lå over 50 000 virksomheder eller 68 pct. af de tidligere omtalte 74 000 virksomheder. Selvom nu avancen naturligvis i disse grupper med disse omsætnings-tal er yderst forskellig, vil man dog forstå, at indtjeningsmulighederne for disse gruppers vedkommende er ret begrænsede og ikke tåler større økonomisk belastning. De, der har beskæftiget sig med udarbejdelsen af lovforslaget, røber ukendskab til arbejdet i butikkerne, hvor indehaverne i langt de fleste tilfælde arbejder under samme vilkår som medhjælperne, og de har heller ikke tilstrækkeligt gjort sig klart, hvor uoverskuelige konsekvenser de opstillede krav vil medføre for butiksindehaverne. Også de foreslåede regler om arbejdstiden viser manglende kendskab til arbejdsforholdene i butikshandelen. Bestemmelserne har en forståelig baggrund på områder, hvor der er tale om en kontinuerlig arbejdspræstation, men således er det ikke i detailhandelen, hvor travle perioder afløses af tider uden kundetilstrømning, som ikke kræver nogen større arbejdspræstation. Der er derfor intet stødende i, at medhjælperen er noget længere på arbejdspladsen i detailhandelen end f. eks. i industrien, hvor en mand ustandselig er bundet til at følge tempoet i en maskine og derved undergives et kontinuerligt arbejds-pres.

Endelig vil lovforslagets detaljerede bestemmelser om tilsyn, når det også skal omfatte butikshandelen, kræve et administrationsapparat af rent ud fantastiske dimensioner. Men dertil kommer udgifterne for samfundet, som slet ikke er til at overskue, samtidig med at de fordele, der opnås, på det nærmeste er illusoriske. Efter min opfattelse forekommer der i butikshandelen ingen anvendelse af arbejdskraft, som kræver så indgående regulering og tilsyn fra det offentlige, som det fremsatte lovforslag til-sigter.

Mit parti vil til enhver tid ansvarsbevidst medvirke til en lovgivning, som beskytter arbejdere og medhjælperne mod de farer, de under beskæftigelsen er udsat for både ved ulykker og ved, at de pådrager sig erhvervs-sygdomme. Men lovforslaget går, som jeg har nævnt, langt videre; det vil komme til

at gribe ind på et utal af områder. Jeg kan her henvide dels til bestemmelserne i § 14 og dels til kapitel 4, arbejdstidsbestemmelserne, som griber ind på en måde, som vi ikke finder nødvendig.

Vi er imidlertid klar over, at vor arbejderbeskyttelseslovgivning trænger til en ajour-føring i flere henseender, og vi er rede til i det udvalg, der nu bliver nedsat, at arbejde hen til, at et godt resultat kan nås på arbejderbeskyttelseslovgivningens område.

Socialministeren (Strøm): Jeg takker for de venlige bemærkninger om lovforslaget. Selvom der er faldet visse bemærkninger, der ikke ligefrem gav tilslutning til lovforslaget, vil jeg alligevel mene, at der i den diskussion, som nu har været ført, ligger et håb og en forvisning om, at vi kan nå frem til et resultat, og jeg håber jo inderligt, at resultatet bliver af en sådan karakter, som lovforslaget stort set giver anvisning på.

Man har i stor udstrækning talt om, hvad dette lovforslag vil koste. Da jeg udarbejdede lovforslaget, må jeg sige, at jeg først og fremmest så på, hvad de ulykker koster, der nu rammer arbejderne. Hvad koster de nuværende tilstande for det første af ulykker, savn, sygdom, død, nød og elendighed i mange hjem? Og dernæst: Hvad koster de i penge arbejdsgiverne, altså de arbejdsgivere, der nu er så betænkelige ved udgifterne ved en eventuel arbejderbeskyttelseslovgivning? Jeg skal minde om, at ulykkesforsikringsloven nu koster ca. 40—44 mill. kr. Enhver foranstaltning i effektiv arbejderbeskyttelsesretning, som kan medvirke til at nedsætte tallet på sygdomme og døds-fald, vil altså aflaste arbejdsgiverne ganske betydeligt. Jeg tror, det ville være klogt at tage dette med i betragtning — hvad jeg heller ikke tvivler om, at ærede medlemmer gør —, når man skal vurdere en arbejderbeskyttelseslovgivning. Det er jo ikke således, at det ene eller det andet erhverv kan sige hus forbi, hus forbi for handelen, hus forbi for landbruget. Det kan ikke lade sig gøre. Af statistisk årbog for 1947 fremgår det, at det samlede antal ulykkestilfælde, anerkendt efter ulykkesforsikringsloven, i tiden 1. oktober 1933—31. december 1944 var 101 482. Heraf faldt 38 263 på industrien, 5 578 på handelen, 36 591 på landbruget. I samme periode medførte ulykkestilfældene i 3 871 tilfælde døden. Af døds-faldene faldt 793 på industrien, 109 på handelen og 885 på landbruget. Dette er baggrunden, ærede medlemmer, for det lovforslag, vi her behandler.

Det kan være, at der på et og andet om-